

Toll- og avgiftsdirektoratet
Avdeling for toll, merverdiavgift og vareførsel

Saksbehandler: Svein Olav Grønlie
t: 22 86 04 27 | f: 22 86 02 24

Vår dato: 22.10.2012 | Deres dato:
Vår ref: 2010/00589 | Deres ref:
Ark. nr: 756.0 Hong Kong, Kina

RUNDSKRIV TIL TOLLVESENET OG NÆRINGSLIVET
Vedr.: Iverksetting av Frihandelsavtalen EFTA-Hong Kong, Kina

Utgitt på nett og som særtrykk

Iverksetting av Frihandelsavtale

mellom

**EFTA-landene
(Island, Liechtenstein, Norge, Sveits)**

og

Hong Kong, Kina

**herunder
iverksetting av**

**Bilateral landbruksavtale
mellom**

Norge og Hong Kong, Kina

Per 1. november 2012

1. INNLEDNING	3
1.1 Generelt	3
1.2 Ikrafttredelse	3
1.3 Tolltariffen – preferansetollsats	4
1.4. GSP-systemet	4
1.5 Praktiske tiltak	4
2. NÆRMERE OM AVTALENE INNHOLD	4
2.1 Frihandelsavtalen EFTA-Hong Kong, Kina	4
2.2 Norge/Hong Kong, Kina-avtalen for landbruksvarer	5
2.3 Tollmyndighetenes forpliktelser	6
3. FRIHANDELSOMRÅDET – EFTA-Hong Kong, Kina	6
4. NÆRMERE OM VAREOMFANGET	6
a) Produkter som hører under kapitlene 25 - 97 i HS-nomenklaturen (tolltariffen)	6
b) Bearbejdede landbruksprodukter	6
c) Fisk og andre marine produkter	6
d) Landbruksprodukter omfattet av den bilaterale landbruksavtalen	7
5. IMPORT/EKSPORTRESTRIKSJONER	7
6. TOLLPREFERANSENE	7
6.1.1 Frihandelsavtalen	7
6.1.2 Den bilaterale landbruksavtalen	7
7. VILKÅR FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING	7
8. OPPRINNELSESREGLENE	8
8.1 Generelt	8
8.2 Opprinnelsesbevis	8

VEDLEGG

Vedlegg 1	VEDLEGG IV - OPPRINNELSESREGLENE
Vedlegg 2	TILLEGG 1 TIL VEDLEGG IV – PRODUKTSPEISIFIKKE REGLER OG LISTEREGLER
Vedlegg 3	TILLEGG 2 TIL VEDLEGG IV - OPPRINNELSESBEVIS
Vedlegg 4	LANDBRUKSAVTALE MELLOM HONG KONG, KINA OG NORGE
Vedlegg 5	VEDLEGG II - BEARBEIJEDE LANDBRUKSPRODUKTER
Vedlegg 6	VEDLEGG III - FISK OG ANDRE MARINE PRODUKTER
Vedlegg 7	VEDLEGG V - HANDELSFASILITERING

1. INNLEDNING

1.1 Generelt

Etter at Hong Kong, Kina (Hongkong SAR) i 2008 henvendte seg til EFTA-landene med sikte på en frihandelsavtale, og dette ble under EFTAs ministermøte på Hamar i juni 2009 startet forhandlingene mellom EFTA-statene og Hong Kong, Kina i januar 2010. Forhandlingene ble avsluttet i 4. mars 2011, og avtalen ble undertegnet under EFTAs ministermøte i Schaan, Liechtenstein, 21. juni 2011. EFTA-statene har opptrådt som en samlet gruppe i forhandlingene på basis av felles forhandlingsposisjoner det er blitt enighet om etter forutgående interne EFTA-møter. Forhandlingene ble ledet av Sveits på vegne av EFTA. Den etterfølgende tiden har vært nyttet til oversettelser og nasjonale ratifikasjoner.

På norsk side har forhandlingene vært ledet av Nærings- og handelsdepartementet. Landbruks- og matdepartementet har fremforhandlet den bilaterale avtalen mellom Norge og Hong Kong, Kina om ubearbeidede landbruksvarer. Finansdepartementet, ved Toll- og avgiftsdirektoratet, har forhandlet frem bestemmelsene om toll- og opprinnelsesspørsmål. Nærings- og handelsdepartementet har med bistand fra Utenriksdepartementet fremforhandlet de horisontale og institusjonelle bestemmelsene i avtalen.

Hovedmålsettingen med frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Hong Kong, Kina er å stimulere til økt samhandel og økonomisk samarbeid mellom partene.

Frihandelsavtalen omfatter handel med varer og tjenester, investeringer, offentlige anskaffelser, immaterielle rettigheter, tvisteløsnings- og konkurranseproblemer, handelsfasiliteter, tekniske handelshindre (TBT), plante- og veterinærregler (SPS), handelstiltak (anti-dumping mv.), handel og miljø. En egen avtale er inngått om handel og arbeidstakerrettigheter. Det er også inngått egne avtaler mellom hver av EFTA-statene og Hong Kong, Kina om handel med landbruksprodukter, disse inngår som en integrert del av frihandelsavtalen.

I frihandelsavtalens fortalebestemmelser bekrefter partene blant annet sitt engasjement og respekt for demokrati, rettsstaten, menneskerettigheter, og fundamentale friheter i samsvar med FN-pakten og FNs menneskerettserklæring.

Hong Kong, Kina gir allerede full tollfrihet for alle varer, og frihandelsavtalen skal blant annet sikre at dette regimet fortsetter og vil gi økt forutsigbarhet for norske interesser.

Norske næringsinteresser i Hong Kong, Kina er i første rekke knyttet til eksport av fisk og andre marine produkter, og på tjenestesiden it-tjenester.

Norges samhandel med varer med Hong Kong, Kina var i 2011 på 2,4 milliarder NOK. Verdien på norsk eksport utgjorde 1,4 milliarder NOK. Blant de viktigste norske eksportartiklene er sjømat, i særdeleshet laks og ørret, men det eksporteres også blant annet torsk og blåkveite. Fra Hong Kong, Kina til Norge var klær den viktigste varegruppen.

Jamfør også St.prp. 63 S (2011 – 2012).

En "Blandet komité" skal etableres og vil få ansvaret for å overvåke og videreutvikle avtalen. Det etableres også en "Underkomité" for opprinnelsesregler og handel med varer.

1.2 Ikrafttredelse

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Hong Kong, Kina settes i verk med virkning fra 1. november 2012. Landbruksavtalen mellom Norge og Hong Kong, Kina settes i verk fra samme dato. For Island, Liechtenstein og Sveits trådte avtalen(e) med Hong Kong, Kina i kraft 1. oktober 2012.

Varer innført til Norge den 1. november 2012 og senere, som ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis kan dokumenteres å være opprinnelsesprodukter fra Hong Kong, Kina i henhold til disse avtalene, og som fyller de øvrige vilkår som er fastsatt i avtalene, kan innrømmes preferansetollbehandling fra 1. november 2012 i samsvar med de tollsatser som følger av de avtalte konsesjoner.

Preferansetollsatser for innførsel av varer med opprinnelse i Hong Kong, Kina er lagt inn i Tollvesenets elektroniske deklarasjonssystem – TVINN. På bakgrunn av denne frihandelsavtalen inngått mellom EFTA-landene og Hong Kong, Kina, samt den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Hong Kong, Kina, er følgende landgruppe opprettet i TVINN: THK.

På innførselsdeklarasjonen (Enhetsdokumentet) skal det i rubrikk 36 anmerkes ”P”.

1.3. Tolltariffen – preferansetollsatser

De preferansetollsatser som følger av de her inngåtte avtaler med Hong Kong, Kina, er gyldig fra 1. november 2012 i Tollvesenets ekspedisjonssystem – TVINN. Preferansetollsatserne for varer med opprinnelse i Hong Kong, Kina er tatt inn i den elektroniske utgaven av tolltariffen (nettversjonen) sammen med preferansetollsatserne for de øvrige avtaleland. Den trykte utgaven av tolltariffen vil bli oppdatert med virkning fra 1. januar 2013.

1.4. GSP-systemet

Hong Kong, Kina, ble utelukket fra det norske GSP-systemet allerede med virkning fra 1. april 2008. Iverksettelse av frihandelsavtalen har derfor ingen virkning for det norske GSP-systemet.

1.5. Praktiske tiltak

Det vil ikke bli laget en egen håndbok beregnet på preferansesamhandelen mellom EFTA-statene og Hong Kong, Kina, men en opprinnelsesveileder som tar for seg bruken av reglene i opprinnelsesprotokollen til denne avtalen og tilsvarende andre EFTA-avtaler finnes på www.toll.no.

Tollregionene kan bestille Stortingsproposisjon nr. 63 S (2011-2012) ved henvendelse til Statens forvaltningstjeneste, og finnes ellers på internett – www.regjeringen.no (se under Utenriksdepartementet). Iverksettingsrundskrivet finnes på www.toll.no under Innførsel/ Frihandel.

Tollvesenet bes veilede norske eksportører, importører og speditører/transportører på beste måte, bl.a. ved å henvise til Tollvesenets nettsider og ev. ved henvisning til dette iverksettingsrundskrivet. Avtalene blir offentlig kunngjort av Utenriksdepartementet etter vanlig prosedyre. Norske eksportører og andre næringsdrivende kan også bestille et enkeltksemplar av proposisjonen med vedlegg ved henvendelse til Akademika, avd. for offentlige publikasjoner (tlf. 22 18 81 00, faks 22 18 81 01 eller e-post offpubl@akademika.no), jf. også internett www.regjeringen.no.

Tollvesenet kan på forespørsel gi norske eksportører opplysninger om bl.a. avtalens vareomfang og hvilke opprinnelsesregler som gjelder for konkrete produkter beregnet på eksport fra Norge til Hong Kong, Kina.

2. NÆRMERE OM AVTALENES INNHOLD

2.1. Frihandelsavtalen EFTA-Hong Kong, Kina

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Hong Kong, Kina er et bidrag til å styrke båndene mellom partene og bidra til varige handels- og investeringsforbindelser.

I avtalens fortale stadfester partene blant annet sine forpliktelser i forhold til menneskerettigheter, rettsstaten, demokrati, arbeidstakerrettigheter, bedrifters samfunnsansvar, bærekraftig utvikling, åpenhet, god offentlig styring og arbeid mot korrupsjon.

Det er avtalt at partene ikke skal treffe anti-dumpingtiltak mot hverandre. For Norge var det også viktig at avtalen fasetter at det ikke skal iverksettes utjevningstiltak eller globale beskyttelsestiltak seg i mellom.

Opprinnelsesreglene er basert på den europeiske modellen, men inneholder blant ingen forbud mot tilbakebetaling av toll ("drawback"). Reglene er også tilpasset det faktum at Hong Kong, Kina ikke er en suveren stat men utelukkende forvalter et område som formelt tilhører Kina. Som opprinnelsesbevis er det *utelukkende opprinnelseserklæring* (også kjent som fakturaerklæring) som skal benyttes. Dette er også den første avtalen hvor det spesifikt angis at eksportøren kan oppbevare grunnlagsdokumentene i elektronisk form. De produktspesifikke reglene ("listereglene") er de mest liberale og enkle til nå i en avtale som trer i kraft mellom EFTA og en annen part.

Bestemmelsene om **handelsfasilitering** gir partene viktige retningslinjer og forpliktelser overfor næringslivet hva gjelder informasjon og forutsigbarhet.

Avtalen inneholder 11 kapitler og 12 vedlegg som er en integrert del av frihandelsavtalen.

I tilknytning til frihandelsavtalen er det fremforhandlet separate bilaterale landbruksavtaler for basis landbruksvarer mellom den enkelte EFTA-stat og Hong Kong, Kina.

Av frihandelsavtalens (EFTA-avtalens) ulike vedlegg og protokoller nevnes her:

Vedlegg I lister de produktene fra kapitlene 25-97 i HS-nomenklaturen som er unntatt fra det generelle tollfritaket i artikkel 2.1, paragraf 1.a.

Vedlegg II lister partenes forpliktelser når det gjelder handel med bearbeidede landbruksprodukter (jf artikkel 2.1, paragraf 1.b)

Vedlegg III lister partenes forpliktelser når det gjelder handel med fisk og andre marine produkter (jf artikkel 2.1, paragraf 1.c).

Vedlegg IV inneholder opprinnelsesregler og bestemmelser om administrativt samarbeid.

Vedlegg V inneholder partenes forpliktelser når det gjelder handelsfasilitering.

Vedlegg VI inneholder mandatet for komiteen for opprinnelsesregler, administrativt samarbeid og handelsfasilitering.

Vedlegg XII inneholder bestemmelser om beskyttelse av immaterielle rettigheter.

2.2 Norge - Hong Kong, Kina-avtalen for landbruksvarer

Handelen med basis (ubearbeidede) landbruksvarer er ikke regulert gjennom EFTA-samarbeidet. Det er derfor fremforhandlet bilaterale landbruksavtaler mellom Hong Kong, Kina og hver av EFTA-statene om handel med slike varer. Frihandelsavtalens artikkel 2.1, paragraf 2, viser til at de bilaterale landbruksavtalene er en integrert del av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Hong Kong, Kina. Frihandelsavtalen og den supplerende landbruksavtalen vil bli notifisert samtidig til WTO for å tilfredsstille GATT-avtalens artikkel XXIV om at frihandelsavtalen skal omfatte den vesentlige delen av samhandelen.

Landbruksavtalen mellom Norge og Hong Kong, Kina inneholder en liste over tollkonsesjoner fra norsk side (inn til Hong Kong, Kina er alle varer tollfri). I samsvar med bestemmelsene i den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Hong Kong, Kina gjelder opprinnelsesreglene i

frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Hong Kong, Kina også for varene omfattet av den bilaterale landbruksavtalen. Avtalen inneholder en klausul som forplikter partene, innenfor deres respektive landbrukspolitikk, til å søke å oppnå ytterligere tollreduksjoner for handelen med landbruksvarer.

Avtalen trer i kraft samtidig som frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Hong Kong, Kina trer i kraft mellom Norge og Hong Kong, Kina.

2.3 Tollmyndighetenes forpliktelser

Avtalepartenes tollmyndigheter har rett til å kontrollere at tollpreferanser kun blir innrømmet (beregnet) i samsvar med bestemmelsene i de to omtalte avtalene samt at andre tollmessige forhold blir overholdt. Vareomfanget i de to avtalene fremkommer av dette rundskrivet. Preferansetollbehandling ved innførsel til Norge kan bare innrømmes (deklarerer og beregnes) for varer med såkalt frihandelsstatus (dvs. ”opprinnelsesprodukter”) som det foreligger tilfredsstillende opprinnelsesbevis for.

Ved eksport fra Norge av varer som er preferanseberettiget i henhold til denne frihandelsavtalen skal Tollvesenet i samsvar med fastlagte rutiner kontrollere opprinnelsesbevis og kontrollere at disse kun utferdiges i samsvar med avtalens bestemmelser. Tollvesenets kontroller kan foretas på eksporttidspunktet for varene eller i etterhånd. Tollmyndighetene har rett til å kontrollere firmaenes regnskaper og alle forhold omkring produkter som det er utferdiget opprinnelsesdokumentasjon for under denne avtalen. Tollmyndighetene i avtalelandene skal gjensidig informere hverandre om bl.a. resultater fra slike etterkontroller av opprinnelsesbevis foretatt etter anmodning av kompetente myndigheter i en annen avtalepart.

3. FRIHANDELSOMRÅDET EFTA - HONG KONG, KINA

I følge avtalen omfatter frihandelsområdet alle EFTA-landenes territorier (tollområder), og for Hong Kong, Kina, begrenset til det land og sjøområde som ligger innenfor Hong Kong spesielle administrative regions grenser (herunder Hong Kong-øya, Kowloon, de nye territoriene og Hong Kongs farvann), dvs. av følgende landområder: **Island, Liechtenstein, Norge, Sveits og Hong Kong, Kina**. Med unntak for handel med varer omfattes ikke Svalbard av avtalen.

Den bilaterale landbruksavtalen gjelder kun mellom Norge og Hong Kong, Kina for innførsel av såkalte basis landbruksvarer til hhv Norge og Hong Kong, Kina.

4. NÆRMERE OM VAREOMFANGET

Frihandelsavtalen omfatter med få unntak handel med industrivarer, bearbeidede landbruksprodukter samt fisk og andre marine produkter. Iht. artikkel 2.1 i frihandelsavtalen EFTA-Hong Kong, Kina (heretter kalt Avtalen) skal denne for så vidt gjelder handel med varer gjelde for:

a) Produkter som hører under kapitlene 25 til 97 i HS-nomenklaturen (tolltariffen), unntatt de varene som er oppført i Vedlegg I til Avtalen.

Vedlegg I omfatter noen få varer under posisjonene 35.01, 35.02, 35.05, 38.09 og 38.23. Disse nevnte varene er unntatt fra avtalens ”vareomfang” for import til de EFTA-stater som er spesifisert ut for hvert produkt.

b) Bearbeidede landbruksprodukter som er omfattet av Vedlegg II til Avtalen.

Ved innførsel til Norge er vareomfanget de produkter som er oppført i den midtre kolonnen av tollsatser i tabellen til vedlegg II. I henhold til vedleggets artikkel 2 skal EFTA-statene for produktene i tabellen tilstå Hong Kong, Kina en tollreduksjon i henhold til varelistene som ikke er mindre gunstig enn den som tilstås varer fra Den europeiske union.

c) Fisk og andre marine produkter som er oppført i Vedlegg III til Avtalen.

Ved innførsel til Norge er det tollfrihet for de produkter som er oppført under Tabell 1 i artikkel 1, og som hører under posisjon 02.08, kapittel 3 og posisjonene 05.11, 15.04, 15.16, 16.03, 16.04, 16.05, 23.01, 23.09.

d) Landbruksprodukter omfattet av den bilaterale landbruksavtalen

I henhold til den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Hong Kong, Kina skal Norge innrømme tollpreferanser for visse varer med opprinnelse i Hong Kong, Kina. Disse produktene er oppført i hhv. vedlegg 2 til Landbruksavtalen. I henhold til vedlegg 1 til landbruksavtalen skal Hong Kong, Kina fjerne tollsatsene på samtlige varer som klassifiseres under kapitlene 1 – 24 i HS-nomenklaturen (tolltariffen).

5. IMPORT/EKSPORTRESTRIKSJONER

Artikkel 2.4 i avtalen fastslår at artikkel XI i GATT 1994 om kvantitative restriksjoner inkorporeres i avtalen.

6. TOLLPREFERANSENE

6.1. Frihandelsavtalen

Ved eksport til Hong Kong, Kina av industrivarer med opprinnelse ("opprinnelsesstatus") i et EFTA-land (for eksempel Norge), skal Hong Kong, Kina innrømme EFTA-statene tollfri innførsel allerede fra iverksettningstidspunktet for avtalen. Selv om Hong Kong, Kina allerede i utgangspunktet har tollfrihet for alle varer anbefales det at opprinnelsesbevis utstedes med tanke på at dette også vil danne basis for at det i Hong Kong, Kina kan utstedes opprinnelsesbevis basert på de norske bevisene ved eventuell retur eller reeksport.

6.2. Den bilaterale landbruksavtalen

Ved eksport fra Norge skal Hong Kong, Kina innrømme tollfrihet. Det forutsettes at det er norske "opprinnelsesprodukter" i henhold til opprinnelsesreglene. Norge skal innrømme tollfrihet eller innførsel mot nedsatt toll i samsvar med vedlegget til landbruksavtalen. Det påpekes at i avtalen er bilateral, og at utelukkende bilateral kumulasjon kan anvendes (i den utstrekning dette er aktuelt for basis landbruksvarer).

7. VILKÅR FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING

Opprinnelsesreglene i Vedlegg IV til Avtalen og bestemmelser i nasjonal lovgiving, fastlegger de vilkår som må være oppfylt for at produkter skal være berettiget til preferansetollbehandling i samhandelen mellom EFTA-statene og Hong Kong, Kina.

Betingelsene for at et produkt skal være gjenstand for preferansetollbehandling ved innførsel til Norge, er i korte trekk følgende:

1. Krav om preferansetollbehandling må settes frem av importøren (deklaranten) ved tollbehandlingen (fortollingen) av produktene.
2. Produktene må inngå i Avtalens vareomfang (dvs. at konsesjon må være gitt).
3. Produktene må være fremstilt i frihandelsområdet i samsvar med opprinnelsesreglene inntatt i Vedlegg IV til Avtalen.
4. Forsendelsesregelen fastsatt i Vedlegg IV må være overholdt.

5. Det må foreligge tilfredsstillende opprinnelsesbevis for produktene i form av en opprinnelseserklæring.

8. OPPRINNELSESREGLENE

8.1 Generelt

Opprinnelsesreglene er nedfelt i Avtalens artikkel 2.2. og Vedlegg IV til Avtalen. Reglene presiserer de krav til produksjon og bruk av innsatsmaterialer fra land utenfor frihandelsområdet som må være oppfylt for at ferdigvaren skal oppnå status som frihandelsvare (opprinnelsesstatus).

Bestemmelsene i Vedlegg IV Tillegg I og II om opprinnelsesregler samt bruk og kontroll av opprinnelsesdokumentasjon gjelder også for landbruksprodukter omfattet av den bilaterale landbruksavtalen inngått mellom Norge og Hong Kong, Kina.

Vedlegg IV regulerer også det administrative samarbeidet mellom avtalepartenes tollmyndigheter, herunder etterkontroller (verifikasjoner) av opprinnelsesbevis.

Opprinnelsesreglene er delt inn i to hoveddeler – de materielle artikler og listen over spesielle bearbeidingsprosesser som kreves for angitte varer. Visse viktige definisjoner fremkommer av artikkel 1. Det må innenfor avtaleområdet foretas en viss grad av produksjon/bearbeiding for at en vare skal anses å ha opprinnelsesstatus i henhold til avtalen i et EFTA-land (for eksempel Norge) eller i Hong Kong, Kina.

8.2 Opprinnelsesbevis

Krav om preferansetollbehandling skal i innførselslandet legitimeres ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis. Ved dette har eksportøren avgitt erklæring om at varene oppfylder vilkårene i opprinnelsesreglene. Et opprinnelsesbevis skal utferdiges i forbindelse med den fysiske utførelsen av varene, på det tidspunkt den reelle eksport har funnet sted eller er sikret. Et opprinnelsesbevis kan bare utferdiges til land som er part i avtalen, for produkter som er omfattet av avtalen og som er ”opprinnelsesprodukter”.

Oslo, 22. oktober 2012